

SÈRIE 3**1. Exercici de traducció**

La versió correcta del text pot adoptar formes distintes; donem la següent com a pauta orientativa:

«Quan va ser anunciada aquesta incursió sobtada, Cèsar envià des del campament tota la cavalleria als soldats d'infanteria, que resistien amb molta valentia l'atac dels enemics i lluitaven aferrissadament. Havent rebut un nombre petit de ferides, els soldats d'infanteria van matar un bon nombre d'enemics, abans d'aparèixer la nostra cavalleria.»

OPCIÓ A**2. Exercici de morfosintaxi**

- a) El nexa subordinant *cum* introdueix una oració subordinada adverbial temporal. Es justifica perquè el predicat verbal està en indicatiu.
b) El sintagma *equitatus noster* fa de subjecte del predicat *in conspectum uenit*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

Les respostes correctes són les següents:

- a) Tàrraco   c) Bàrcino
b) Ilerda   d) Emèrita Augusta

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

El redactat següent és un simple model orientatiu, que no ha de ser reproduït per l'estudiant.

Aquest passatge pertany a les *Metamorfosis* d'Ovidi, concretament, a l'episodi de la metamorfosi de Dafne. Reprodueix la petició d'ajut que la nimfa Dafne, fugint d'Apol·lo, que la persegueix, adreça al seu pare, el déu riu Peneu. Descriu la transformació de Dafne en llorer, l'amor incondicional que el déu Apol·lo li continua professant, tot i transformada en arbre, i l'adopció del llorer, per part del déu, com a símbol.

Ovidi explica que Apol·lo, després d'haver vençut la serp Pitó, s'havia burlat de Cupido en veure'l tesant el seu arc. Per venjar-se'n, el fill de Venus va clavar a Apol·lo una fletxa amb la punta d'or que infonia amor, i a Dafne, una amb la punta de plom, que el rebutjava. Apol·lo, enamorat perdudament de Dafne, no parava d'encalçar-la i ella, totalment insensible, no deixava de defugir-lo. A punt de ser atrapada pel seu perseguidor, Dafne suplicà l'ajut del seu pare Peneu i fou transformada en llorer. La corona de llorer va esdevenir el símbol d'Apol·lo i dels vencedors.

Ovidi pertanyia a una generació més jove que la de Virgili i Horaci. Fou admès en el cercle literari de Valeri Messal·la Corví i va rebre el suport del poeta Tibul, pel qual va sentir una admiració especial. Tanmateix, Ovidi constitueix un cas excepcional entre els grans poetes de l'època; degut a la seva joventut, li queden lluny els valors de regeneració moral i la transformació del sistema polític propugnades per August, de les quals en foren propagandistes poetes com Virgili. La poesia d'Ovidi no està al servei del príncep i del seu projecte, sinó que sorgeix d'una necessitat natural.

Ovidi va caure en desgràcia davant d'August i l'emperador va decretar el seu desterrament a Tomis, entre els escites, l'any 8 o 9 dC, coincidint amb l'acabament de les *Metamorfosis*. Les causes d'aquest càstig no estan gaire clares. Ovidi al llibre segon de *Les tristes* fa al·lusió a un "poema" i a un "error" com a motius del seu exili. Sembla que el poema a què es refereix seria l'*Ars amatoria* i l'error, haver vist una cosa que no havia de veure.

OPCIÓ B**2. Exercici de morfosintaxi**

a) El pronom *qui* introdueix una oració subordinada adjectiva (de relatiu).

El seu antecedent és *pedites*.

b) La construcció formada per *Paucis uulneribus acceptis* és un ablatiu absolut.

Consisteix en un participi en ablatiu concordat amb un substantiu també en ablatiu, que li fa de subjecte. (OPCIONAL: aquí el substantiu va complementat per l'adjectiu *paucis*).

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

Les respostes correctes són les següents:

1. <i>b)</i> Píram i Tisbe	3. <i>a)</i> Filèmon
2. <i>c)</i> Apol·lo	4. <i>d)</i> Bacus

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

El redactat següent és un simple model orientatiu, que no ha de ser reproduït per l'estudiant.

El nom llatí de Mèrida és *Augusta Emerita* i fou fundada vers l'any 23 aC per Publi Carisi, llegat d'August, com a colònia per a assentar-hi els soldats llicenciats de les guerres càntabres.

La seva ubicació responia a motius estratègics, econòmics i administratius, ja que serviria per a romanitzar el sudoest peninsular: s'erigí en un gual del riu Guadiana (i prop de la confluència d'altres dos rius), fou un nus de comunicacions important en l'occident peninsular (s'hi creuaven dues vies: una de nord a sud –la Via de la plata– i una altra d'est a oest) i l'any 15 aC esdevingué la capital de la nova província hispana de Lusitània.

Arran d'aquest nou estatus jurídic es va anar enriquint econòmicament, urbanística i monumental, procés que es va veure accelerat a l'inici del segle II dC per la influència dels emperadors hispans Trajà i Hadrià, originaris d'Itàlia. L'any 305 dC, amb les reformes administratives de l'emperador Dioclecià, es convertí en metròpolis (*de facto*, la capital d'Hispania) i en una de les ciutats més importants del món romà (s'hi va afincar gent procedent de tot l'Imperi).

Entre les construccions públiques conservades trobem un fòrum provincial porticat (amb un temple i una porta d'accés –coneguda com a Arc de Trajà–), un fòrum municipal (amb un temple de Diana –en realitat, dedicat al culte imperial–), un teatre i un amfiteatre ubicats en un mateix turó dins el recinte emmurallat, un circ a l'exterior de la ciutat, un gran pont sobre el riu Guadiana, aqüeductes (com el de Los milagros), embassaments (com el de Prosèrpina –sembla, però, que potser són d'època posterior–) i restes de la muralla.